

O'ZBEKISTON RESPUBLIKASI OLIY TA'LIM, FAN VA
INNOVATSIYALAR VAZIRLIGI BUXORO DAVLAT UNIVERSITETI
IQTISODIYOT VA TURIZM FAKULTETI
BUXGALTERIYA HISOBI VA STATISTIKA KAFEDRASI

**“MILLIY IKTISODIYOT BARQARORLIGINI
TA'MINLASHNING DOLZARB MASALALARI VA
HUDUDLARNI MUTANOSIB RIVOJLANTIRISHNING
USTUVOR YO'NALISHLARI”
mavzusidagi Respublika ilmiy-amaliy konferensiyasi
25-may 2024-yil**

**Республиканская научно-практическая конференция на
тему
«АКТУАЛЬНЫЕ ВОПРОСЫ ОБЕСПЕЧЕНИЯ
СТАБИЛЬНОСТИ НАЦИОНАЛЬНОЙ ЭКОНОМИКИ
ПРИОРИТЕТНЫЕ НАПРАВЛЕНИЯ
ПРОПОРЦИОНАЛЬНОГО РАЗВИТИЯ РЕГИОНОВ»
25 май 2024 год**

Buxoro

**“Миллий иқтисодиёт барқарорлигини таъминлашнинг долзарб
масалалари ва худудларни мутаносиб ривожлантиришнинг устувор
йўналишлари” мавзусидаги Республика илмий-амалий
конференциясининг**

Дастурий қўмита таркиби:

Ф.И.О.	Илмий даражаси ва унвони	Лавозими
О.Х.Хамидов	и.ф.д., проф.	Ректор
Т.Х.Расулов	ф-м.ф.доктори (DSc), проф.	Илмий ишлар ва инновациялар бўйича проректор
Б.Н.Наврўз-Зода	и.ф.д. проф.	Маркетинг ва менежмент кафедраси профессори
А.Т.Жўраев	и.ф.н.доц.	Халқаро ҳамкорлик бўйича проректор
Д.Ш.Явмутов	и.ф.н.доц.	Иқтисодиёт ва туризм факультети декани
Н.С.Ибрагимов	и.ф.д. доц.	Туризм ва меҳмонхона хўжалиги кафедраси
А.Ж.Абдуллаев	и.ф.ф.д. (PhD), проф.	Иқтисодиёт кафедраси мудири
З.С.Нуров	и.ф.ф.д. (PhD), доц.	Таълим сифатини назорат қилиш бўлими бошлиғи

Ташкилий қўмита таркиби:

Ф.И.О.	Илмий даражаси ва унвони	Лавозими
Т.Х.Расулов	ф-м.ф.доктори (DSc), проф.	Илмий ишлар ва инновациялар бўйича проректор
Д.Ш.Явмутов	и.ф.н.доц.	Иқтисодиёт ва туризм факультети декани
Ю.У.Суннатов	и.ф.ф.д. (PhD)	Бухгалтерия ҳисоби ва статистика кафедраси мудири
Н.Х.Қулиев	и.ф.н.доц.	Бухгалтерия ҳисоби ва статистика кафедраси доценти
Б.С.Исомов	и.ф.ф.д. (PhD), доц.	Бухгалтерия ҳисоби ва статистика кафедраси доценти
С.О.Хомидов	и.ф.ф.д. (PhD), доц.	Бухгалтерия ҳисоби ва статистика кафедраси доценти
А.А.Қодиров	и.ф.ф.д. (PhD)	Бухгалтерия ҳисоби ва статистика кафедраси в.б. доценти
М.Х.Уракова	-доцент	Бухгалтерия ҳисоби ва статистика кафедраси доценти
А.У.Курбонов	-	Бухгалтерия ҳисоби ва статистика кафедраси ўқитувчиси
Ш.Б.Маликова	-	Бухгалтерия ҳисоби ва статистика кафедраси ўқитувчиси

Масъул муҳаррир:

Б.С. Исомов, Бухгалтерия ҳисоби ва статистика кафедраси доценти

MUNDARIJA

Kirish so‘zi 3

I SHO‘BA. MILLIY IQTISODIYOTNING BARQARORLIGINI TA’MINLASH, MAMLAKATDA INVESTITSIYA MUHITINI YANADA YAXSHILASH VA UNING JOZIBADORLIGINI OSHIRISHNING USTUVOR YO‘NALISHLARI 4

Xamidov O.X. MILLIY IQTISODIYOTNI BARQAROR RIVOJLANTIRISHNING
USTUVOR YO‘NALISHLARI 4

Сафиуллин Ленар Наилевич, Сахбиева Амина Ильдаровна. СПРОС НА
ОБРАЗОВАТЕЛЬНЫЕ УСЛУГИ В КОНТЕКСТЕ ЭКОНОМИЧЕСКОГО
СОТРУДНИЧЕСТВА РОССИИ И УЗБЕКИСТАНА 7

Abdullayeva Sevaraxon Xasanovna, IQTISODIY BARQARORLIKNI TA’MINLASH
OMILLARI 10

Раджаббай Дусмуратов, ИНВЕСТИЦИЯЛАР ИҚТИСОДИЙ САМАРАДОРЛИГИНИ
БАҲОЛАШНИНГ МУҲИМ КЎРСАТКИЧЛАРИ 13

To‘xtayev Maqsud Mansurovich. O‘ZBEKİSTON RESPUBLİKASIDA BARQAROR
RIVOJLANISH JARAYONLARI 17

S. O. Xomidov, M. A. Tuxtayeva. INFLYATSIYA SABABLARI VA OQIBATLARI VA
UNING YAIM GA TA’SIRI 19

Suyunov Shohzod Murod o‘g‘li. O‘ZBEKİSTONDA XORIJIY INVESTITSIYALARNI JALB
QILISH VA ULARDAN SAMARALI FOYDALANISH YO‘LLARI 22

Isomitdinova Gulbaxor Kurbonaliyevna, MAMLAKAT BARQAROR INVESTITSION
MUHITI VA JOZIBADORLIGINI BAHOLASH USULLARI 23

Суннатов Юсуф Усмонович, Юсупова Нигина Джураевна. БОЗОР ИҚТИСОДИЁТИ
ШАРОИТИДА ИНВЕСТИЦИОН ЛОЙИХАЛАР ВА УЛАРНИ БАҲОЛАШ 26

Нишонова Икболой Иброхимовна, ИҚТИСОДИЙ РИВОЖЛАНИШИДА ИМПОРТ ВА
ЭКСПОРТ МАСАЛАЛАРИ 28

Qodirov Azizjon Anvarovich. Ekoturizmning tabiiy-ekologik va ijtimoiy-iqtisodiy
munosabatlardagi roli 30

Qodirov Azizjon Anvarovich. Mamlakatimizda ekoturistik mahsulotlarni diversifikasiya qilish
yo‘llari va usullari 34

Malikova Sh. B., Eshbekov Murodjon Uktamovich. YASHIL IQTISODIYOT VA YASHIL
INFRATUZILMA-IQLIM O‘ZGARISHI BILAN BOG’LIQ MUAMMOLARNI
YUMSHATISHDA 37

Sultanova Munisa Akramovna, Xo‘janazarov Dilshod Farxodovich. BIO IQTISODIYOTNI
RIVOJLANTIRISHDA DORIVOR O‘SIMLIKLARNI AHAMIYATI 42

Ro‘ziyev Shuxrat Sharifboyevich. HUDUDLARDA XIZMAT KO‘RSATISH KORXONALARI
FAOLIYATINI RIVOJLANTIRISHNING MOHIYATI VA MAZMUNI 45

Abdullayeva Sevaraxon Xasanovna, IQTISODIY BARQARORLIKNI TA’MINLASH
OMILLARI 49

II SHO‘BA. HUDDULARNI MUTANOSIB RIVOJLANTIRISH VA ULARNING ICHKI SALOHIYATIDAN SAMARALI FOYDALANISHNING USTUVOR YO‘NALISHLARI 52

Xamroyev X.R. MUZEY TURIZMING O‘ZIGA XOSLIGI 52

Hojiyev Tal‘at Toshpo‘latovich. IQTISODIY HUDDULARNI MUTANOSIB
RIVOJLANTIRISH JARAYONIDA KLASTERLARNING AHAMIYATI 56

Юлдашев Камол Шарифович. ТРЕНД САМОСТОЯТЕЛЬНЫЙ ТУРИЗМ КАК СПОСОБ
РАЗВИТИЯ ТУРИЗМА В РЕГИОНЕ УЗБЕКИСТАНА 59

Hojiyev Tal'at Toshpo'latovich. HUDUDLARNI MUTANOSIB BARQAROR RIVOJLANISHINI TA'MINLASH IMKONIYATLARI	62
Kulihev N.X., Xaitov S.S. IQTISODIYOTDA TURIZM SOHASINI INNOVATSION RIVOJLANTIRISHNING ISTIQBOLLARI	68
Saidqulova F.F. INNOVATSION FAOLLIK VA TURIZMNING MUSTAQIL SOHA SIFATIDA RIVOJLANISHI	70
Fozilov Hayotbek Raximovich, SOG'LIQNI SAQLASH SOHASIDA XARAJATLARI SAMARADORLIGINI BAHOLASH USULLARI.....	72
Уракова Махсад Хакимовна., Саидов Баходир Рузиевич. СОВЕРШЕНСТВОВАНИЕ ЭФФЕКТИВНОГО ИСПОЛЬЗОВАНИЯ ОСНОВНЫХ СРЕДСТВ	75
Mamajonova Gulasal Oribjon qizi, ISHLAB CHIQARISH QUVVATLARIDAN FOYDALANISHNI OQILONA TASHKIL ETISH.....	77
 III SHO'BA. HUDUDLARDA TADBIRKORLIK FAOLIYATINI TASHKIL QILISH VA XUSUSIY SEKTORNING ROLINI YANADA OSHIRISHNING DOLZARB MASALALARI	80
Abdullaeva Nazokat Amrulloevna. THE IMPORTANCE OF ONLINE INSURANCE TECHNOLOGIES IN THE DEVELOPMENT OF THE INSURANCE MARKET	80
Saidova Mavludaxon Jumaboevna. MINTAQALARDA TADBIRKORLIKNI RIVOJLANTIRISH MASALALARI	84
Kurbanova Shaxrinoz Avazxonovna, TADBIRKORLIK FAOLIYATINI TASHKIL QILISHDA ASOSIY VOSITALARNING ROLI	87
Raxmatov Jahongir Shuxratovich. XUSUSIY TADBIRKORLIKNI TASHKILIY-IQTISODIY RIVOJLANTIRISHDA MARKETING STRATEGIYALARIDAN FOYDALANISHDA YO'LLARI	89
Istamkhuja Olimovich Davronov. REGULATIONS FOR ASSESSING THE LEVEL OF SERVICE AND COMPETITIVENESS OF HOTELS	92
Истамхўжа Олимович Давронов, Тошев Шерзод Шароф ўғли. МЕҲМОНХОНА САНОАТИНИ РИВОЖЛАНТИРИШНИНГ ЗАМОНАВИЙ МУАММОЛАРИ ВА ЙЎНАЛИШЛАРИ	95
Alimova Shaxnoza Oktyamovna. WELLNESS TURIZMI SOG'LIK TURIZM SUB KATEGORIYASI SIFATIDA	97
Axmatova Moxigul Ergashovna. TURIZM SEKTORINI RIVOJLANTIRISHDA INTERMODAL TRANSPORTNING ROLI	100
Radjabov Odil Olimovich. EFFICIENT WAYS OF USING PUBLIC RELATIONS TOOLS IN TOURISM	103
Qudbiyev Nodir Tohirovich, XUSUSIY SEKTORNING RIVOJLANISHIDA IJARA MUNOSABATLARINI O'RNI	106
Kabilova Nigina Shukhratovna. Improving the efficiency of the regional service sector based on the development of human potential	108
 IV SHO'BA. IQTISODIYOTNING YETAKCHI TARMOQLARIDA YUQORI IQTISODIY O'SISH SUR'ATLARINI TA'MINLASH VA ULARNING SAMARADORLIGINI OSHIRISH	112
Yavmutov Dilshod Shoimardonkulovich. QISHLOQ XO'JALIGIDA "YASHIL IQTISODIYOT"GA O'TISHNI RIVOJLANTIRISH IMKONIYATLARI	112
Kurpayanidi Konstantin Ivanovich. DYNAMICS OF SMALL BUSINESS: TRANSFORMATION OF UZBEKISTAN'S EXPORTS	115
Мирзо Орипов. САНОАТ КОРХОНАЛАРИДА ИШЛАБ ЧИҚАРИШ САМАРАДОРЛИГИНИ ОШИРИШ (ПОЛИГРАФИК КОРХОНА МИСОЛИДА).....	117
Beginqulov Javohirbek Jo'raqul o'g'li. TURIZM – MAMLAKATDA YUQORI IQTISODIY O'SISHNI TA'MINLASH TARMOG'I SIFATIDA	121

Taylakova Dilafro'z Baymamatovna. QISHLOQ JOYLARDA XIZMAT KO'RSATISH SOHASINING RIVOJLANISHDAGI O'RNI	124
Malikova SH.B. XIZMAT KO'RSATISH SOHASINI RIVOJLANTIRISHNING IQTISODIY AHAMIYATI.....	128
Тухтаев Умиджон Шухратович. Ўзбекистонда туризм индустрияси рақобатбардошлигини оширишнинг хуқуқий-институционал асослари	132
Nazirova Maftuna Salimovna. KORPORATIV BOSHQARUVNING O'ZBEK MODELI	138
Hamidov Saidjon Komilovich. Turistik destinatsiyalar mohiyatiga yondashuvlar va turistik destinatsiyalar shakllanishining nazariy-uslubiy jihatlari	141
Raxmatov Jahongir Shuxratovich. KORXONA MARKETING TAHLILINI TASHKIL ETISHDA MONTE-KARLO SIMULYATSIYASI MODELINING AFZALLILKLARI	146
Нишонова Икболой Иброхимовна, ИҚТИСОДИЙ ЎСИШНИ ШАКЛАНТИРИШ ЖАРАЁНИДА ИМПОРТ ВА ЭКСПОРТНИНГ АҲАМИЯТИ	149

V SHO'BA. RESPUBLIKADA MOLIYA VA BANK TIZIMINI TAKOMILLASHTIRISHNING USTUVOR YO'NALISHLARI..... 153

Шохаъзамий III.III., Суннатов Ю.У. Развитие теоретической основы финансово-кредитной системы – один из важных факторов совершенствования методологии и определения приоритетов её развития	153
Уракова Махсад Хакимовна, Вахидов Р.С. АКТУАЛЬНЫЕ ПРОБЛЕМЫ ФИНАНСОВО-БАНКОВСКОЙ СИСТЕМЫ РЕСПУБЛИКИ УЗБЕКИСТАН И ПРИОРИТЕТНЫЕ НАПРАВЛЕНИЯ ИХ УСТРАНЕНИЯ	156
Sunnatov Y.U., Murodova Madinabonu. XODIMLAR BILAN MEHNAT HAQI HISOBINING ANALITIK VA SINTETIK HISOBI	159
Sunnatov Yu.U., Rajabova M.SH. O'ZBEKİSTONDA MAHSULOT ISHLAB CHIQARISHDA BEVOSITA XARAJATLARNI HISOBGA OLISHDAGI MUAMMOLAR VA ULARNI BARTARAF YO'LLARI	161
Sunnatov Yu.U., Jamilova E.V. ASOSIY VOSITALARNI HISOBGA OLISH METODOLOGIYASIDAGI MUAMMOLAR VA ULARNING YECHIMLARI.....	163
Абдуллаева Назокат. КАПИТАЛ БОЗОРИДА СУВЕРЕН ҚАРЗЛАР	166
Sa`dullayeva Sayyora Nasillo qizi. TIJORAT BANKLARI BALANSI VA AKTIVLARINING TARKIBIY TAHLILI (MIKROKREDITBANK MISOLIDA)	171
Sa`dullayeva Sayyora Nasillo qizi. Tijorat bank balansi, daromadlari, xarajatlari va foydasining tematik tahlili	175
Sotvoldiyev Nurmuhammad Nematjonovich, TADBIRKORLIK SUBYEKTALARINI BANKLAR TOMONIDAN KREDITLASH BO 'YICHA XORIJUY MAMLAKATLAR TAJRIBALARI.....	177
Razzoqov Nozim Abdiroziqovich. BANK MARKETINGINING MAZMUNI VA MOHIYATIGA DOIR NAZARIY YONDASHUVLAR.....	179
Isomov B.S., Sayfiddinova Z.SH., Sanoqulova N.SH. MEHMONXONALAR BUXGALTERIYA BALANSINING AKTIVLARI VA PASSIVLARI O'RTASIDAGI BOG'LIQLIGI VA XUSUSIYATLARI	182
Ablazov Nurillo Xusanboyevich, Xusanov Rashidbek Sharof o'g'li. QURILISH KORXONALARIDA TOVAR MODDIY ZAHIRALAR HISOBINI YURITISH.	184
Ibragimova Zarema Zokirovna, BOSHQARUV HISOBI VA TAHLILI AXBOROT BAZALARINI TAKOMILLASHTIRISH	187
Мухамаджонова Дурдона Адашбой қизи, БУХГАЛЬТЕРИЯ ҲИСОБИНӢ АВТОМАТЛАШТИРИШ САМАРАЛИ ИҚТИСОДИЙ БОШҚАРУВ УЧУН АСОС	189
Rasulova Shaxnoza Xatamovna, XARAJATLARI HISOBINI AVTOMATLASHTIRISHNING AHAMIYATI.....	191
Begimqulov Javohirbek Jo'raql o'g'li, Qozoqboyev Abdumajid Abduvali o'g'li, MOLIYA BOZORI VA RAQAMLI IQTISODIYOTDA BANK INFRATUZILMASINI O'RNI.....	193

Davlatova Gulnora Muhammedjanovna, Abdullayeva Sitorabonu Xasanjon qizi, HAMKORLIK TIZIMI BARQAROR RIVOJLANISHINING ASOSI	195
Kuzibayev Umid Maxsitaliyevich, ICHKI AUDITNI RIVOJLANTIRISHNING ASOSIY MUAMMOLARI VA ISTIQBOLLARI	198
Чориева Муножот Файбулла қизи. ТИЖОРАТ БАНКЛАРИНИНГ ВАЛЮТА ОПЕРАЦИЯЛАРИНИ ТАКОМИЛЛАШТИРИШ ЙЎЛЛАРИ	200
Axmadaliyeva Zebo Abdusalimovna. XALQARO STANDARTLARGA KO'RA BIOLOGIK AKTIVLARNING O'ZIGA XOS JIHATLARI	204
Malikova Sh.B., Yuldasheva Nilufar. Xo'jalik yurituvchi sub'ektlarda xaridor va buyurtmachilar bilan hisob-kitoblarni amalga oshirishning me'yoriy-huquqiy asoslari.....	206
Latipova Nargiza, Salimova Shaxzoda. Korxonalarda tayyor mahsulot (ish va xizmatlar) va boshqa aktivlarni sotish hisobi	209
Yusupova Nigina, Muzaffarov Javohir. UZOQ MUDDATLI AKTIVLAR HISOBINING NAZARIY ASOSLARI	212
VI SHO'BA. AHOLINING IJTIMOIY HIMYOYAGA MUHTOJ TOIFALARINI MODDIY QO'LLAB-QUVVATLASH TIZIMINI YANADA TAKOMILLASHTIRISH VA ULARNING DOIMIY DAROMAD MANBALARINI SHAKLLANTIRISHNING USTUVOR YO'NALISHLARI	
Исмоилжонов Восижон Жамшид угли, Мамаджанов Шохрухбек Мухиддинович, Курпаяниди Константин Иванович. ПРИОРИТЕТНЫЕ НАПРАВЛЕНИЯ СОВЕРШЕНСТВОВАНИЯ СИСТЕМЫ МАТЕРИАЛЬНОЙ ПОДДЕРЖКИ СОЦИАЛЬНО УЯЗВИМЫХ КАТЕГОРИЙ НАСЕЛЕНИЯ И ФОРМИРОВАНИЯ ИХ ПОСТОЯННЫХ ИСТОЧНИКОВ ДОХОДА	216
Akhrorova Nilufar Uktamovna. STUDENT TOURISM AND ITS IMPACT ON LOCAL ECONOMIES.....	219
Madina Sayfullayeva. Barqarorlik mezonnari asosida xizmatlar sifatini boshqarish va nazorat qilishda shimol mamlakatlarining tajribasi	221
VII SHO'BA. RESPUBLIKADA RAQAMLI IQTISODIYOT VA SUN'iy INTELLEKTNI RIVOJLANTIRISHNING DOLZARB MASALALARI VA USTUVOR YO'NALISHLARI	
Tashpulatova Muniraxon Maxmudovna. INNOVATSIYALARDA XAVFLARNI BOSHQARISHNING AHAMIYATI VA SUN'iy INTELEKTNI RIVOJLANTIRISHDA INSON RESURSLARINING O'RNI	226
Кудбиев Давлатбай, РАҚАМЛИ ТРАНСФОРМАЦИЯНИНГ ИҚТИСОДИЁТГА ТАЪСИРИ	228
Urakova M.X., Ubaytova M.J. Moliyaviy hisobotning xalqaro standartlari, ularning O'zbekiston milliy standartlari bilan o'zaro bog'liqligi	231
Fozilov Hayotbek Raximovich, Yusupova Nigoraxon Bahromjon qizi, O'ZBEKİSTON MILLİY STATİSTİKA TİZİMİNİG AYRIM MUAMMOLARI: TAHLİL VA TAVSİYALAR	235
Taylakova Dilafro'z Baymamatovna. QISHLOQ JOYLARDA XİZMAT KO'RSATISH SOHASINING AHOLI BANDLIGI MUAMMOLARINI BARTARAF ETİSHDAGI VAZİFALARI	238
Taylakova Dilafro'z Baymamatovna. QISHLOQ JOYLARDA XİZMAT KO'RSATISH SOHASINING RIVOJLANİSHDAGI O'RNI	241
Захирова Г.М. ХИЗМАТЛАР СОҲАСИНИ ШАКЛАНТИРИШГА ТАЪСИР ЭТУВЧИ ОМИЛЛАР	244
Фуломов Шоҳназар. УЙ ХЎЖАЛИГИ СЕКТОРИ ИҚТИСОДИЙ ХАВФСИЗЛИГИНИ ТАЪМИНЛАШНИНГ ХОРИЖ ТАЖРИБАЛАРИ ВА УЛАРДАН ЎЗБЕКИСТОНДА САМАРАЛИ ФОЙДАЛАНИШ ЙўНАЛИШЛАРИ	248

Toxirov Javlon Raximovich. BUXORO VILOYATINING TURIZM KONTENTINI TAYYORLASHDA RAQAMLI MARKETINGDAN FOYDALANISH IMKONIYATLARI	254
Nafasov Mirzomurod Muxamadovich. TA'LIMDA RAQAMLI TRANSFORMATSIYANI AMALGA OSHIRISH TAMOYILLARI.....	257
Ismoilova Maxtoboy Said qizi. MILLIY IQTISODIYOT BARQARORLIGINI TA'MINLASHDA OLIY TA'LIM MUASSASALARI REYTING KO'RSATKICHLARINI BAHOLASHNING XORIJ TAJRIBALARI.....	261

5. Galina Romanova, Alexandr Vettnev va Frederic Dimanche "Health And Wellness Tourism", Russia, 2015 y, 237p
6. Oktamovna, A. S., & Vahobjon o'g'li, N. S. (2024). O 'ZBEKISTONNING ICHKI TURIZM SALOHIYATINI RIVOJLANTIRISH ISTIQBOLLARI. *Лучшие интеллектуальные исследования*, 20(1), 123-129.
7. Shaxnoza, A. (2023). WELLNESS TURIZMNING MOHIYATI VA UNI XALQARO TAJRIBA ASOSIDA O 'ZBEKISTONDA RIVOJLANTIRISH IMKONIYATLARI. ЦЕНТР НАУЧНЫХ ПУБЛИКАЦИЙ (buxdu. uz), 37(37).
8. Siripan Deesilatham and Sameer Hosany, School of Management Royal Holloway, University of London, Wellness Tourism and Quality of life: Motivations, Constraints, Lifestyles and Satisfaction, Travel and Tourism Research Association: Advancing Tourism Research Globally (12), 2016
9. <https://globalwellnessinstitute.org/> Global Wellness Institute
10. <https://www.researchandmarkets.com/reports/5669159/wellness-tourism-global-market-report-2022> Wellness Tourism research market report 2022
11. <https://www.grandviewresearch.com/industry-analysis/wellness-tourism-market> Grand view research
12. <https://www.booking.com/index.ru.html?label=gen> Booking.com
13. <https://dictionary.cambridge.org/dictionary/english/sanatorium> Cambridge dictionary

TURIZM SEKTORINI RIVOJLANTIRISHDA INTERMODAL TRANSPORTNING ROLI

Axmatova Moxigul Ergashovna

Turizm va mehmonxona xo'jaligi kafedrasini o'qituvchisi

Buxoro davlar universiteti, Buxoro

Tel: +998 91 401 20 91

Jahon iqtisodiyotining globallashuvi iqtisodiy o'sishning asosiy omili hisoblanadi. Xalqaro iqtisodiy munosabatlarni amalga oshirishda transport ikki yoki undan ortiq mamlakatlar o'rtaida transport operatsiyasi subyektining harakatini ta'minlaydi.

Umumiyl foydalanishdagi transport — xalq xo'jaligining barcha tarmoqlari va aholining yuk va yo'lovchi tashishga bo'lgan ehtiyojlarini qondiradigan tarmog'i. U ko'pincha asosiy yo'naliш deb ataladi (asosiy yo'naliш ba'zi bir tizimda, bu holda aloqa marshruti tizimida asosiy, asosiy yo'naliшdir). Jamoat transporti tushunchasi temir yo'l transporti, suv transporti (dengiz va daryo), avtomobil, havo transporti va quvur transportini qamrab oladi.

Nodavlat transport - ishlab chiqarish ichidagi transport, shuningdek, transport bo'limgan korxonalarga tegishli barcha turdag'i transport vositalari, qoida tariqasida, har qanday ishlab chiqarish tizimlarining ajralmas qismi hisoblanadi.

Transport moddiy ishlab chiqarishning bir tarmog'i bo'lib, o'z mahsulotiga ega. Ushbu mahsulot harakatdir (masalan: katta hajmli yuklarni tashish yoki konteynerli temir yo'l tashish). Moddiy ishlab chiqarishning boshqa tarmoqlaridan farqli ravishda, tashish jarayonida ishlab chiqarish jarayoni aylanma jarayonida va aylanma jarayoni uchun davom etadi. Transport mahsulotlari sotib olinadi va sotiladi, ya'ni ular tovar vazifasini bajaradi va shuning uchun foydalanish qiymati va qiymatiga ega. Transport mahsulotlarining foydalanish qiymati uning xalqaro yuklarni tashish ehtiyojlarini qondirish qobiliyatidir.

Umuman olganda, transport xizmatlarining maqsadi turistlarning bir joydan ikkinchi joyga, masalan, ularning yashash joyidan turistlarga xizmat ko'rsatadigan joyga harakatlanishini ta'minlashdir. Ko'rinish turibdiki, turizm va transport bir-biri bilan chambarchas bog'liq. Turizm yo'lovchi tashish uchun harakatlantiruvchi omil bo'lib, ayniqsa uning rivojlanishi, innovatsion xizmatlari va intermodal yo'lovchi transporti va markazlari modellari hisoblanadi. Turistlar uchun turli yo'naliшlarni ishlab chiqish uchun turli rejimlar va marshrutlar kerak. Turizmda

yo'lovchilarga intermodal xizmat ko'rsatishga bo'lgan ehtiyoj va ularni bajarishdagi asosiy masalalar Intermodal yo'lovchi tashish sayohatda ikki yoki undan ortiq transport turlaridan foydalanishni o'z ichiga oladi. Darhaqiqat, har bir yo'lovchi uchun rejimlar o'rtasidagi almashish noqulay va shunga e'tibor qaratadigan bo'lsak, intermodal yo'lovchi tashish kontseptsiyasining maqsadi bu almashinuvlarni iloji boricha silliq qilish, ya'ni integral ma'lumotlarga kirish imkonini berish, aqlii chiptalarni taqdim etish va intermodaldan foydalanishdir. boshqa tomondan xavfsiz va qulay bo'lgan markazlar. Turizmda intermodal xizmatlarni joriy etish yo'naliш tanlashni ko'paytirishga, shuningdek, transport tizimining samaradorligini oshirish bilan birga qulay xizmatlarni taklif qilishga yordam beradi.

Yevropa mamlakatlari, shuningdek, AQSh, Uzoq Sharq va dunyoning boshqa mamlakatlariga o'zaro investitsiyalar zamonaviy biznesning o'ziga xos xususiyati bo'lib, ishchi kuchining harakatchanligi ortib borayotgan omil hisoblanadi. Bundan tashqari, intermodal markazlarning sayyoohlarga uzlusiz xizmat ko'rsatishdagi eng muhim hissasi turli xil transport turlari o'rtasidagi aloqadir. Bu Yevropa fuqarolariga erkin harakatlanish imkonini beradi. Intermodal yo'lovchi tashish tezkor tranzitga kirish imkonini beradi va yuqori sifatli jamoat transporti xizmatlariga bo'lgan talabni qondiradi.

Jamoat transportidagi intermodal yo'lovchi tashish markazlariga avtovokzallar, temir yo'l va metro stantsiyalari kiradi, ko'pincha multimodal (avtobus va temir yo'l) yirik transport markazini transport markazi yoki tranzit deb atash mumkin. Shahar ko'chalarining tranzit markazlari sifatida ishlashga bag'ishlangan qismlari tranzit savdo markazlari deb ataladi.

Aeroportlar ikki tomonlama markaz funksiyasiga ega. Birinchidan, ular keyingi tashish uchun yo'lovchi tashishni bir joyga jamlaydilar. Bu aeroportlarning atrofdagi transport infratuzilmasi, jumladan, yo'llar, avtobus xizmatlari, temir yo'l va tezkor tranzit tizimlari bilan bog'lanishini muhim qiladi. Ikkinchidan, ba'zi aeroportlar aviakompaniyalar yoki aviakompaniyalar uchun modul ichidagi markazlar sifatida ishlaydi. Bu faqat cheklangan miqdordagi aeroportlardan uchadigan tarmoq aviakompaniyalari orasida keng tarqalgan strategiya bo'lib, agar ular aviakompaniya to'g'ridan-to'g'ri uchmaydigan ikki shahar o'rtasida bo'lishni istasa, mijozlarni o'z markazlaridan birida samolyot almashtirishga majbur qiladi.

Uzlusiz intermodal sayohatni qo'llab-quvvatlovchi quyidagi tegishli jihatlar aniqlandi va ularni beshta asosiy sohaga ajratish mumkin edi:

1-Intermodal integratsiyasi – o'zaro almashish terminalidagi barcha jamoat transporti turlarining (shaharlararo rejimlar va mahalliy jamoat transporti) mavjudligi va ulardan foydalanishni birlashtiradigan va rag'batlantiradigan, shuningdek, yo'lovchilarning alohida transport turlari uchun qulay foydalanishni ta'minlovchi holatlarni o'z ichiga oladi. Ushbu taqdim etilgan xizmatlar, ob'ektlar va xususiyatlar turli transport operatorlari o'rtasida yaxshi muvofiqlashtirish va hamkorlikni talab qiladi. Bunga quyidagilar kiradi: uzoq masofali rejimlar va yuqori sifatli ulanishlar mavjudligi; terminalga kirish va undan chiqish uchun jamoat transporti (er osti, avtobus, tramvay, shahar poezdi) mavjudligi (birinchi/oxirgi shahar mili); asosiy yo'l tarmog'iga to'g'ridan-to'g'ri kirishni ta'minlash (masalan, mavjud avtomobil yo'liga ulanish); avtoturargohlar yoki garajlar bilan ta'minlash; markaziy joyda taksilar mavjudligi; almashish punktiga olib boradigan/qaytuvchi yoki o'tuvchi veloyo'laklarning mavjudligi (aeroportlarning aksariyatiga tegishli emas); depozit qutilari va velosipedlar uchun stendlarning mavjudligi va turli transport operatorlari o'rtasida muvofiqlashtirish va hamkorlik.

2 – Intermodallikni qo'llab-quvvatlash bo'yicha yo'lovchilarga xizmat ko'rsatish – terminalda turli transport turlarining maqbul mavjudligi va integratsiyasi, ulardan foydalanish bo'yicha qo'llab-quvvatlovchi xizmatlar sayyoohlarning uzlusiz sayohati uchun hal qiluvchi ahamiyatga ega. Turkum xizmatlar, imkoniyatlar va o'tkazish xususiyatlari, kutish vaqtлari, ma'lumot taklifi, chiptalarni oson sotish va bagaj bilan ishslashni o'z ichiga oladi. Ushbu sohaga quyidagi xizmatlar belgilanishi mumkin: shaharlararo rejimlar o'rtasida qisqa uzatish vaqtлari (transport operatorlari o'rtasidagi hamkorlik, dinamik jadvalni sinxronlashtirish va boshqalar); kelish va jo'nash vaqtлari va barcha rejimlarni birlashtiruvchi keyingi ulanishlar haqida etarli ma'lumot; ro'yxatdan o'tish, chipta kassalari kabi barcha sig'implarni cheklash punktlarida qisqa

kutish vaqtari; chiptalarni sotish avtomatlari, o'rnatilgan chiptalar, intermodal yuklarni tashish va h.k.lar orqali chiptalarni oson sotish.

3 – Intermodal o'tish joylarining dizayn jihatlari – temir yo'l vokzallari, aeroportlar va portlarda konstruktiv dizayn va ichki jihozlar sayyohlar uchun uzluksiz sayohatni kafolatlashda muhim rol o'ynaydi. Estetik dizayn muhim, lekin u yaxshi funksionallik bilan bog'liq bo'lishi kerak, ammo ajoyib va jasur badiiy dizayn almashinuvni "mo'ljal" qilishning afzalliklarini keltirishi mumkin. Shu sababli, ayirboshlash terminalini rejalashtirishda arxitektura va transportdan foydalanish bilan bog'liq masalalar, shuningdek saytning xususiyatlarini hisobga olish kerak. Tegishli xizmatlar sohada eng muhimlari sifatida belgilanadi: shaharlararo rejimlar (darvozalar va platformalar o'rtasida) o'rtasida uzatish uchun qisqa masofalar; terminal ichidagi transport turlari va xizmat ko'rsatish ob'ektlari o'rtasidagi qisqa masofalar; nogironlar uchun to'siqsiz kirish va almashish; oson yo'l topish (yaxshi va tushunarli signallar) va terminal dizayni nuqtai nazaridan yaxshi xavfsizlik hissi.

4 – Yo'lovchilarga qulaylik yaratish bo'yicha qo'shimcha xizmatlar – turistik yoki biznes maqsadlarida uzoq masofalarga sayohatga chiqayotgan yo'lovchilar almashuv terminalida to'xtash vaqtida o'zlarini qulay his qilishlarini ta'minlaydigan keyingi xizmatlar, qulayliklar va xususiyatlar aniqlandi: qulay kutish sharoitlari (etaricha bo'sh o'rindiqlarning mavjudligi har qanday vaqtida zallarda); yaxshi xavfsizlik hissi - xavfsizlik xizmatlari; chap bagaj idoralari va shkaflarning mavjudligi; kundalik foydalanish va iste'mol qilish uchun do'konlar va ob'ektlarning yaxshi ta'minlanishi, boradigan joy (mehmonxonalar, diqqatga sazovor joylar, tadbirlar va boshqalar) haqida aniq va oson tushunarli ma'lumotlarning mayjudligi.

5 – Intermodal almashuvlardagi huquqiy va me'yoriy baza – intermodal yo'lovchilarga xizmat ko'rsatish sifatiga kuchli ta'sir ko'rsatadi.

Aniqlangan yo'lovchilarning afzalliklariga kelsak, intermodal markazlarda uyg'unlashtirilgan transport xizmatlarini rivojlantirish turistlar uchun qo'shimcha qiymat beradi va turli transport turlarining jozibadorligini oshiradi, degan xulosaga kelish mumkin.

Yo'lovchilarga xizmat ko'rsatuvchi har bir transport turi o'z manfaatlaridan kelib chiqib, maksimal foya olishni maqsad qilgan holda alohida harakat qiladi va boshqa transport turlariga e'tibor bermaydi. Xulosa qilib aytganda, transport vositalaridan yetarlicha samarali foydalanilmayapti, yo'lovchi tashish xizmatlari sifati past, ularning tashishga bo'lgan talabi yetarli darajada qondirilmayapti.

Agar transport infratuzilmasining roli yetarlicha baholanmasa, bu xalqaro turizm rivojiga va yo'lovchilarga transport xizmati ko'rsatish sifatiga salbiy ta'sir ko'rsatadi va buning natijasida mamlakat jozibador turizm mamlakati imidjini yo'qotishi mumkin. Savdoni saqlab qolish uchun amaldagi qonunchilikni takomillashtirish, transport tizimi sohasida maqsadli siyosat olib borish zarur.

Turizm va transportning rivojlanishi o'zaro bog'liq va o'zaro bog'liq jarayondir. "Turizm-transport" tizimidagi o'zaro bog'lanishlarni o'rganishda ilmiy adabiyotlardan ko'rinish turibdiki, transportga ustunlik beriladi, chunki uning o'rni va mazmuni turizmni rivojlantirishning muhim omili sifatida e'tirof etiladi. Bu tabiiy va mantiqiydir, chunki turizm nisbatan yangi ijtimoiy-iqtisodiy hodisa bo'lib, katta hajmda transport rivojlanishining natjasidir.

FOYDALANILGAN ADABIYOTLAR RO'YXATI

1. Nikolova, C. Въздействие на системите за планиране на интермодалните пътувания върху градския туризъм. In Туризъмът-отвъд очакванията. Сборник юбилейна международна научна конференция: 100 години УНСС и 30 години катедра "Икономика на туризма" (pp. 417-426). Университет за национално и световно стопанство (УНСС).

2. Meladze, M. (2008). The specifics of craft of tourist product in Georgia. Publ. House Kabadoni.

3. Devadze, A., Chaganava, P., Kordzaia, I., & Devadze, L. (2021). Intermodal transportation as a quality improvement tool in tourism industry. In MATEC Web of Conferences (Vol. 339, p. 01002). EDP Sciences.

4. Atoyevich, T. A., Jalol o'g, K. J. R., & Ahmedjonovna, S. S. (2022). diod rejimida ulangan maydon tranzistoriga yorug'lik ta'sirini o'rganish. Results of National Scientific Research International Journal, 1(2), 106-110.
5. Karimov, A. V., Dzhuraev, D. P., Kuliev, S. M., & Turaev, A. A. (2016). Distinctive features of the temperature sensitivity of a transistor structure in a bipolar mode of measurement. Journal of Engineering Physics and Thermophysics, 89, 514-517.
6. Abdulkhaev, O. A., Yodgorova, D. M., Karimov, A. V., Kamanov, B. M., & Turaev, A. A. (2013). Features of the temperature properties of a field-effect transistor in a current-limiting mode. Journal of Engineering Physics and Thermophysics, 86, 248-254.
7. Rozikovich, H. H. UDC: 338.1. 12 USE OF INNOVATIVE TECHNOLOGIES TO IMPROVE THE QUALITY OF TRANSPORT SERVICES Akhmatova Mohigul Ergash qizi Doctoral student of. MATHEMATICAL MODELS OF CURVED AND LINEAR MOTION OF A CAR TAKING INTO ACCOUNT THE ELASTICITY AND DEFORMABLE TIRES. 64, 54.
8. Axmatova, M. (2023). BUXORO VILOYATIDAGI DIQQATGA SAZOVOR JOYLARGA TRANSPORT XIZMATLARI VA HARAKATCHANLIGI TAHLLILI. ЦЕНТР НАУЧНЫХ ПУБЛИКАЦИЙ (buxdu. uz), 37(37).
9. Axmatova, M. (2021). TURIZMDA TRANSPORT XIZMATLARINI OPTIMALLASHTIRISH CHORA TADBIRLARI. ЦЕНТР НАУЧНЫХ ПУБЛИКАЦИЙ (buxdu. uz), 8(8).
10. Axmatova, M. (2021). Turizm va transport xizmatlarining bir-biri bilan uzviy bog'liqligi. ЦЕНТР НАУЧНЫХ ПУБЛИКАЦИЙ (buxdu. uz), 8(8).
11. Axmatova, M. (2023). TURISTIK TRANSPORT XIZMATLARINI TAKOMILLASHTIRISH STRATEGIYASINI ANIQLASH. ЦЕНТР НАУЧНЫХ ПУБЛИКАЦИЙ (buxdu. uz), 36(36).
12. Axmatova, M. (2023). Analiz транспортных услуг и мобильности к достопримечательностям Бухарской области. ЦЕНТР НАУЧНЫХ ПУБЛИКАЦИЙ (buxdu. uz), 37(37).
13. Axmatova, M. (2023). INTERNATIONAL CONNECTION OF TOURISM AND TRANSPORT SERVICES. ЦЕНТР НАУЧНЫХ ПУБЛИКАЦИЙ (buxdu. uz), 37(37).
14. Axmatova, M. (2023). TURIZMDA TRANSPORT XIZMATLARI BILAN BOG 'LIQ MUAMMOLAR VA ULARGA INNOVATSION YECHIMLARI. DIGITAL TRANSFORMATION AND ARTIFICIAL INTELLIGENCE, 1(4), 58-65.
15. Rozikovich, H. H. (2021). The role of innovative technologies in improving the quality of transport services. World Bulletin of Management and Law, 3, 4-8.
16. Salimova, S. F. (2023). ONLAYN TURISTIK AGENTLIKAR TIZIMI ORQALI JOYLASHTIRISH VOSITALARI XIZMATLARINI SILJITISH. ОБРАЗОВАНИЕ НАУКА И ИННОВАЦИОННЫЕ ИДЕИ В МИРЕ, 16(4), 7-12
17. Sarvinoz, S. (2023). ПЕРСПЕКТИВЫ РАЗВИТИЯ ГИДОВОЙ ДЕЯТЕЛЬНОСТИ ДЛЯ СТРАНЫ. ЦЕНТР НАУЧНЫХ ПУБЛИКАЦИЙ (buxdu. uz), 37(37).

EFFICIENT WAYS OF USING PUBLIC RELATIONS TOOLS IN TOURISM

Radjabov Odil Olimovich
Lecturer, Tourism and Hotel business Department
Bukhara state university, Uzbekistan

Abstract: the main aim of thesis is defining useful aspects of PR and their adoption for tourist sphere. Enlarge using of foreign successful practise of PR in our regional and country tourism. Establishment of effective system of PR among subjects. The progress of modern information and communication technologies brings new opportunities: with the help of the means